

De SDGs in je gemeente

50 sensibiliserende
praktijkvoorbeelden

DE 17 DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN (SDGs)

Coverbeeld - De stad Tienen neemt deel aan het SDG-piloottraject van de VVSG.

De SDGs in je gemeente

50 sensibiliserende praktijkvoorbeelden

De Duurzame wat?

Bijeenkomst van het VVSG-piloottraject om de SDGs te integreren in in het gemeentelijk beleid.

Inleiding

De Duurzame wat? Dat is nog vaak de reactie wanneer de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals, SDGs) ter sprake komen.

Op 25 september 2015 ondertekende België als één van de 194 landen de VN doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDGs), ook wel gekend als de 2030 Agenda. De SDGs verenigen een aantal internationale afspraken (armoedebestrijding, klimaatverandering, verstedelijking, ...) en roepen op tot een integrale aanpak. Tegen 2030 moeten de 17 doelstellingen bijdragen tot een duurzame ontwikkeling die universeel, inclusief en veranderend is. Universeel: de 2030 Agenda is een engagement voor zowel Vlaanderen en België als voor de landen in het globale Zuiden. Inclusief: duurzame ontwikkeling waarbij niemand vergeten wordt – het thema van de SDGs is ‘leave no one behind’. En veranderend: de SDGs vormen een visionair kompas dat ons uitdaagt om de mondiale uitdagingen anders aan te pakken. De SDGs laten zich mooi samenvatten in het cirkelmodel van de 5 Ps, waar People, Planet, Prosperity (belangrijk op te merken: het gaat dus niet om de P van Profit), Peace en Partnership onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

De universaliteit maakt dat de SDGs ook appelleren aan de Vlaamse lokale besturen. Lokale besturen zijn zelfs, als eerstelijns-overheid, een doorslaggevende actor. Zij zijn de sleutel om lokaal en van onder

uit dynamieken op gang te brengen die de transitie naar een duurzame wereld aanvuren. De SDGs zullen lokaal (gemeentelijk) vertaald worden, of ze zullen geen kans van slagen hebben. Anderzijds biedt deze duurzaamheidsagenda ook een meerwaarde voor steden, gemeenten en OCMW's: de SDGs zijn immers een ideale kapstok om lokale doelstellingen en acties aan op te hangen en te verbinden met globale uitdagingen. Een ideaal kader ook om burgers meer bij het beleid te betrekken. Kortom, de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen zijn een buitenkans voor alle gemeenten groot en klein om samen met het middenveld, de bevolking, bedrijven en verenigingen, de administratie en de politici, een duurzame wereld uit te bouwen met meer rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid.

Mensen vertrouwd maken met deze globale doelstellingen voor duurzame ontwikkeling, is een cruciale eerste stap om vervolgens tot actie over te gaan, maar ook om draagvlak te creëren voor de nodige beleidsmaatregelen die bijdragen aan de SDGs. Zowel in Vlaanderen als elders in de wereld zijn lokale besturen en organisaties druk bezig met sensibilisering rond de SDGs, want om ze te realiseren, moet iedereen mee in het bad.

De VVSG verzamelde een aantal van de praktijkvoorbeelden om deze SDGs, zowel binnen je gemeentelijke organisatie, als in je externe

communicatie en evenementen kenbaar te maken aan een breder publiek. Van SDG-stressballietjes via de SDG-pralines tot een SDG-tijdcapsule: in deze portfolio van sensibiliserende voorbeelden vind je een mooie verzameling van campagnes, acties en activiteiten. Laat je dus inspireren en aarzel niet om ook in je gemeente de SDGs in de schijnwerpers te plaatsen!

De sensibiliseringsvoorbeelden in deze catalogus zijn uiteenlopend, maar hebben met elkaar gemeen dat ze op een laagdrempelige, vaak ludieke manier mensen kennis laten maken met de SDGs. Ieder van ons heeft er baat bij dat de SDGs gerealiseerd worden. Ieder van ons kan bovendien zijn steentje bijdragen, de meesten doen dat wellicht al zonder het te weten. Maar er zijn extra inspanningen nodig om te komen tot een duurzame wereld. Iedereen moet inzien dat de SDGs relevant zijn voor onze directe levenssfeer.

De vertaalslag maken van die internationale doelstellingen naar het lokale niveau, is echter niet eenvoudig. Vlaamse steden en gemeenten kunnen daarom rekenen op ondersteuning door de VVSG. Met [vormingen, workshops, studiedagen, toelichtingen](#) en nog veel meer begeleidt de Dienst Internationaal van de VVSG lokale ambtenaren én politici om in hun gemeente aan de slag te gaan met de SDGs. We werken op drie sporen: sensibilisering, politiek en beleid.

Ook voor wie inhoudelijk rond de SDGs wil werken hebben we dus een uitgebreid aanbod. Vraag jij je af hoe de SDGs vorm kunnen krij-

gen binnen het gemeentebestuur? Of welke initiatieven de verschillende gemeentelijke diensten kunnen nemen om bij te dragen aan de doelstellingen rond gender, water of klimaat? In de brochure '[Lokale schouders voor mondiale uitdagingen](#)', geven we een voorzet voor de integratie van de SDGs in het gemeentelijk beleid. Lokale besturen kunnen bovendien laten zien dat het hen menens is met de SDGs door de [VVSG-engagementsverklaring](#) voor de SDGs te ondertekenen. Voor politici die de SDGs willen [opnemen in hun verkiezingsprogramma](#) werkten we een aantal concrete aanbevelingen en suggesties uit. Of wat dacht je van dit '[spiekbriefje](#)' met inspiratie om collega's te overtuigen van de SDGs?

Om nog meer in de diepte te werken, ging de VVSG begin 2017 van start met het [SDG-piloottraject](#). Met een groep van 20 gemotiveerde lokale besturen, zowel groot als klein en verspreid over heel Vlaanderen, gaan we na hoe we de SDGs structureel en transversaal kunnen verankeren doorheen het beleidsplanningsproces. Tijdens gezamenlijke bijeenkomsten testen we heel concreet methodieken uit om de SDGs als kapstok te gebruiken in de verschillende beleidsstappen: omgevingsanalyse, formulering van beleidsdoelstellingen en indicatoren in de Beleids-en BeheersCyclus (BBC). Deze bijeenkomsten combineren we met individuele bezoeken om begeleiding op maat te geven. Dit piloottraject zal uitmonden in een reeks aanbevelingen voor alle 308 Vlaamse steden en gemeenten. Onze ultieme doelstelling is dat zoveel mogelijk lokale besturen de SDGs opnemen in hun nieuwe

CONTACT

Algemeen
internationaal@vvsg.be

Hanne Albers
hanne.albers@vvsg.be
02-211 56 69

Karliën Gorissen
karlien.gorissen@vvsg.be
02-211 55 96

Bert Janssens
bert.janssens@vvsg.be
02-211 56 13

Saskia Van Driel
saskia.vandriel@vvsg.be
02-211 56 15

Heleen Voeten
heleen.voeten@vvsg.be
0496-73 55 49

Jules De Winter
jules.dewinter@vvsg.be
0472-03 76 91

Vereniging van Vlaamse
Steden en Gemeenten
Paviljoenstraat 9
1030 Brussel

www.vvsg.be
www.vvsg.be/sites/sdgs
www.facebook.com/be.vvsg\
www.facebook.com/VVSGInternationaal/
@VVSGinternat

beleidsplannen na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018. Alle gemeenten maken in 2019 een nieuw gemeentelijk beleidsplan op voor zes jaar (2020-2025).

We merken dat het piloottraject een sneeuwbal effect genereert waarbij de SDGs al maar meer weerklank vinden bij zowat alle actoren op het grondgebied van de deelnemende steden en gemeenten. De VVSG kreeg onlangs ook erkenning voor haar inspanningen en is verkozen als '[SDG-Voice 2018](#)' door de minister voor Duurzame Ontwikkeling. In dat kader rollen we samen met onze pilootgemeenten een campagne uit. Door hun enthousiasme en engagement in de verft te zetten, hopen we het draagvlak voor de SDGs ook in de rest van Vlaanderen te vergroten.

Je merkt het: er beweegt in Vlaanderen heel wat rond de SDGs. Heb jij er ook zin in? Of wil je meer praktische informatie? Neem dan gerust contact met ons op! Of zitten er al SDG-initiatieven in de pijplijn in jouw stad of gemeente? Breng ons er dan zeker van op de hoogte!

Bezoek zeker ook de VVSG website over de SDGs. Je vindt er heel wat sensibiliserend materiaal, goede praktijken en handige handleidingen: www.vvsg.be/sites/SDGs

We wensen je veel duurzame inspiratie!

Bert, Hanne, Heleen, Jules, Karliën en Saskia
VVSG Team Internationaal

Het stadsbestuur van Halle gaat enthousiast aan de slag met de SDGs.

Inhoud

DE SDGS IN JE GEMEENTELIJKE ORGANISATIE

1. SDG-pins	11
2. SDG-draagtas	11
3. SDG-stressballetjes	12
4. SDG-zaadmatjes	12
5. SDG-onderleggers	13
6. SDG-pralines	13
7. SDG-appels bij de prikklok	14
8. SDG-intranetpagina	15
9. SDG-spiekbrief	15
10. SDG-postkaart	16
11. Wist-je-dat?	17

DE SDGS IN JE COMMUNICATIE

12. Gemeentelijk SDG-logo	19
13. SDG-e-mailbanner	19
14. SDG-icoontjes	20
15. De SDGs op je website	20
16. SDG-artikels	21
17. SDG-ambassadeurs	22

DE SDGS IN JE HANDELEN

18. SDG-infosessie en -workshop	25
19. SDG-cirkeloefening	25
20. SDG-babbelbox	26
21. SDG-subsidiereglementen	27
22. Duurzaamheidstips	27
23. SDG-uitdagingen	28
24. GPS-spel 'Missie 2030'	29
25. SDG-enquête 'My World 2030'	30
26. SDG-broodzakenactie	30
27. SDG-app	30

DE SDGS IN BEELD IN JE GEMEENTE

28. SDG-animatiefilmpje	33
29. SDG-raamstickers	34
30. SDG-laptopstickers	34
31. SDG-kubussen	35
32. SDG-tegels	36
33. SDG-posters	37
34. Rosita de SDG-reus	38
35. De SDGs in virtual reality	39
36. SDG-fotoreeks	39
37. SDG-stripverhalen	40
38. SDG-trein (Belarus)	40

Ook kleinere gemeenten zoals Nazareth zien opportuniteiten in de SDGs.

DE SDGS OP JE EVENEMENTEN

39. Wereldfeest met SDG-spel	43
40. SDG-boksautomaat	44
41. Interactieve SDG-tentoonstelling	45
42. SDG-voetbalgoal	46
43. SDG-visspel	46
44. SDG-tijdcapsule	47
45. SDG-vlaggetjes	47
46. SDG-poefjes	48
47. SDG-festivalkussens	49
48. SDG-banners	49
49. Interactieve banner 'Ik omarm de SDGs'	50
50. SDG-wiel	50

DE SDGS IN JE GEMEENTELIJKE ORGANISATIE

1. SDG-pins

De kleurrijke SDG-pins zijn razend populair, maar opgelet: als je er één draagt, zal je er over aangesproken worden door je collega's of mensen die erdoor geïntrigeerd geraken! Ideaal dus voor SDG-ambassadeurs die de boodschap van de SDGs willen uitdragen én voor geïnteresseerden om het gesprek over de SDGs aan te knopen.

Meer info: bestel je SDG-pins bij de Dienst Internationaal door de bestelbon in te vullen op www.vvsg.be/sites/sdgs.

2. SDG-draagtas

De VVSG bood de deelnemers van de Trefdag een SDG-draagtas aan, die aan ecologische en fair trade criteria beantwoordt en de boodschap van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen uitdraagt. De Trefdag is een tweejaarlijks VVSG-evenement dat tot 4000 bezoekers lokt. In de Vlaamse gemeenten wordt dit voorbeeld reeds overgenomen. Zo voorzag Sint-Niklaas een SDG-draagtas voor haar personeelsleden. Een SDG-draagtas is dus een ideale goodie bag, die je voor vele zaken kan gebruiken (welkomspakket nieuwe inwoners, personeelsactiviteiten...).

Meer info: contacteer de Dienst Internationaal van de VVSG.

GF

3. SDG-stressballetjes

Stress bij je werknemers tegengaan, ook dat zijn de SDGs! In Hoogstraten kregen alle personeelsleden een SDG-stressballetje tijdens een informatiesessie over de Agenda 2030. Personeelsleden die niet aan de sessie konden deelnemen, kregen ook een balletje, samen met een folder met meer uitleg over de SDGs.

Meer info: Stad Hoogstraten,
Hilt.Rigouts@hoogstraten.be en
Ingrid.Brosens@hoogstraten.be

4. SDG-zaadmatjes

Zet de SDGs in de bloemetjes met dit zaadmatje! Nadat je de belangrijkste informatie over de SDGs op het bloemzaadpapier hebt gelezen, plant je het in je tuin en 2 weken later heb je een bosje bloemen. En het is nog goed voor de bijen ook!

Meer info: Provincie Antwerpen,
Jo.Lambin@provincieantwerpen.be

GF

5. SDG-onderleggers

De beste gesprekken vinden plaats bij een hapje en een drankje. Geen betere manier dus om het debat over de SDGs – over SDG 12 omtrent verantwoorde consumptie en productie bijvoorbeeld - aan te zwengelen dan met deze SDG-placemats. Het Stadsbestuur van Sint-Truiden deelt de onderleggers uit aan adviesraden en verenigingen, maar gebruikt ze ook op eigen evenementen. In de gemeente Balen werden de placemats voor het eerst gebruikt op het jaarlijkse Fairtrade-ontbijt.

Meer info: Gemeente Balen, lut.de.saedeleer@balen.be
Stad Sint-Truiden, Evert.Bessemans@sint-truiden.be

6. SDG-pralines

Heerlijk én duurzaam zijn ze, die SDG-pralines! Het sociaal tewerkstellingsproject in de gemeente Balen dat de pralines maakt, gebruikte al fairtrade chocolade. Nu prijkt ook nog eens het logo van de SDGs erop: dat is dubbel duurzaam!

Meer info: TWERK vzw, www.twerk.be

7. SDG-appels bij de prikklok

Wil je dat je personeelsleden elke morgen de dag beginnen met de SDGs? Dat kan via de prikklok! In Sint-Niklaas zijn de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen zichtbaar weergegeven op de digitale prikklok in de stadsgebouwen. Om het personeel echt te laten proeven van de SDGs, deelde het stadsbestuur bij het inprikken 'SDG-appels' en brochures uit aan het personeel. Want fruit, vooral uit eigen streek en van het seizoen, past perfect in een duurzaam dieet. Zo draagt de stad bovendien bij aan SDGs 2 (geen honger), 3 (goede gezondheid) en 12 (verantwoorde consumptie en productie). Dat zijn heel wat vliegen in één klap!

Meer info: Stad Sint-Niklaas,
Julie.Mortier@sint-niklaas.be

8. SDG-intranetpagina

Op het intranet van de stad Oostende vindt het personeel informatie terug over de SDGs. Medewerkers van de stad kunnen bovendien per SDG lokale initiatieven ingeven die aan die SDGs bijdragen. Ook het animatiefilmpje van de VVSG en links naar interessante online informatie staan er op.

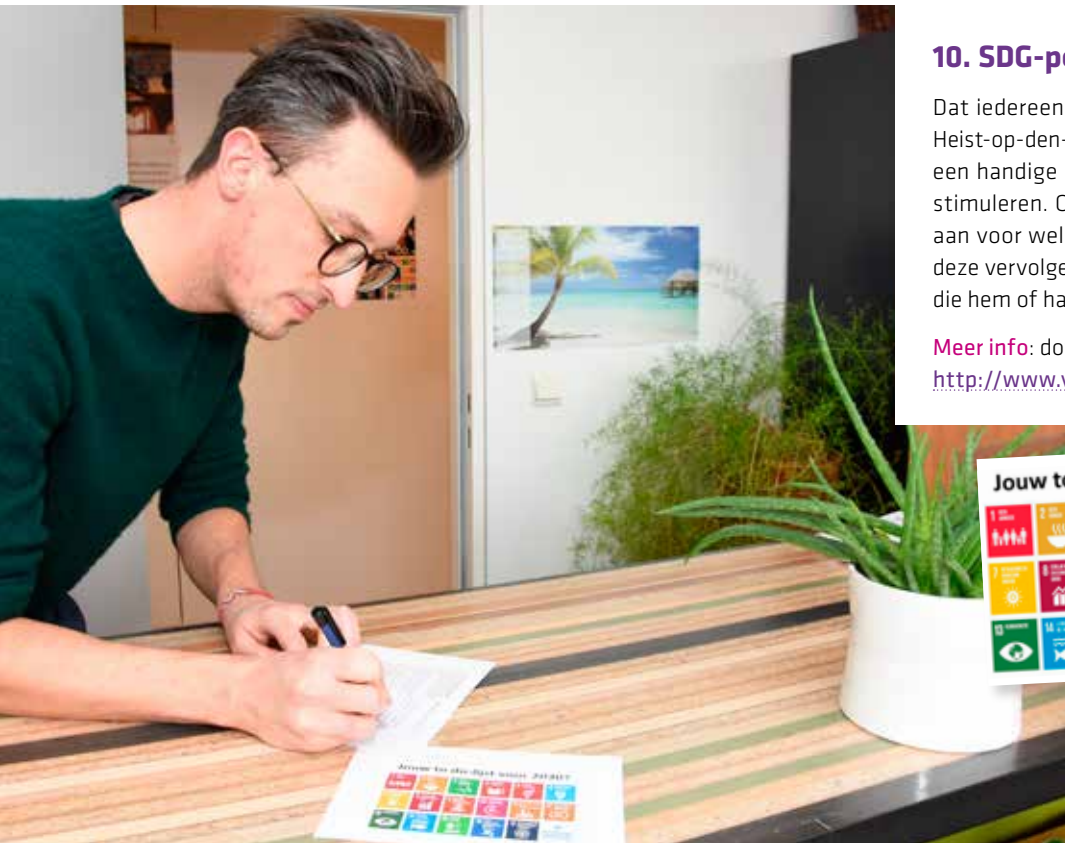
Meer info: Stad Oostende,
Charlotte.Logghe@oostende.be en
Marijke.Mahieu@oostende.be

9. SDG-spiekbrieven

Deze 'SDG-spiekbrieven' bevat alle informatie die je nodig hebt om je collega's te overtuigen van de SDGs in 2 minuten! Op de voorkant staan de 17 doelstellingen afgebeeld, op de achterkant de onderverdeling van de doelstellingen in de 5 pijlers van duurzame ontwikkeling: people, planet, prosperity, peace en partnership. Ook de 6 kernboodschappen die de visie van de Agenda 2030 samenvatten staan er op.

Meer info: download de [spiekbrieven](#) op de website van de VVSG.

10. SDG-postkaart

Dat iedereen kan bijdragen aan de SDGs hebben ze in Heist-op-den-Berg goed begrepen. Maar ook dat de SDGs een handige hefboom zijn om transversaal werken te stimuleren. Op deze postkaart geven personeelsleden aan voor welke SDG ze zich willen inzetten en sturen deze vervolgens naar een collega van een andere dienst die hem of haar daarbij kan helpen.

Meer info: download de postkaart op <http://www.vvsg.be/sites/sdgs>.

Wat heb ik de wereld te danken voor de 17 Duurzame Doelstellingen? Het antwoord is: alles! Het zijn deze doelen die ons helpen om de wereld te verbeteren en de toekomst te bouwen. Het zijn deze doelen die ons helpen om de wereld te verbeteren en de toekomst te bouwen. Het zijn deze doelen die ons helpen om de wereld te verbeteren en de toekomst te bouwen.

Naam: _____

11. Wist-je-dat?

Wist je dat... weetjes een uitstekende manier zijn om je collega's en de bevolking op een laagdrempelige manier te overtuigen van het belang van de SDGs? Hang SDG-weetjes op in de wc (WC-Weetjes), aan de koffieautomaat, verspreid ze via de (interne) nieuwsbrief, post ze op je website, ... Zorg wel dat het interessant blijft door regelmatig nieuwe weetjes op te hangen. Bij de gemeente Berlaar en bij VVSG waren de weetjes alvast een schot in de roos!

Meer info: download de weetjes, gepresenteerd in een mooi sjabloon, op www.vvsg.be/sites/sdgs

17 PARTNERSHIPS FOR GOALS

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

10 REDUCED INEQUALITIES

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

13 CLIMATE ACTION

14 LIFE BELOW WATER

15 LIFE ON LAND

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

17 PARTNERSHIPS FOR GOALS

11 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

Roeselare zet in op de SDGs.

DE SDGS IN JE COMMUNICATIE

12. Gemeentelijk SDG-logo

Geen betere manier om iedereen duidelijk te maken dat je gemeente inzet op de SDGs dan met een gemeentelijk SDG-logo, zoals in Balen en Sint-Truiden. Balen zet het logo op al haar bestekken. Zo weten geïnteresseerde leveranciers meteen dat de gemeente duurzaamheid hoog in het vaandel draagt.

Meer info: download het sjabloon op www.vvsg.be/sites/sdgs en plaats het logo van je stad of gemeente in het midden

13. SDG-e-mailbanner

Zet een SDG-banner onder je e-mails en verspreid dagelijks de SDG-boodschap! Reeds verschillende VVSG- en gemeentelijke medewerkers, zoals in Sint-Niklaas en Bornem, doen dit al.

Hoofdstad van Haspengouw

Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

De Sustainable Development Goals (duurzame ontwikkelingsdoelstellingen) van de Verenigde Naties zijn de doelstellingen die de wereld zich stelt richting 2030 om aan duurzame ontwikkeling te werken. De 17 hoofddoelstellingen en 169 subdoelstellingen vormen het belangrijkste internationaal duurzaamheidskader voor de komende 15 jaar.

En aangezien duurzaamheid één van de pijlers van onze stad is, zijn we als stad in een nieuw project gestapt, om deze 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen verder te integreren in ons gemeentelijk beleid, over alle diensten heen.

Met dit duurzaam beleid kunnen we als lokaal maatstaf, sociale aspecten en de belangen van het Noorden en het Zuiden telkens weer benadrukken. We kunnen bovendien een voorbeeldfunctie opbrengen voor inwoners en bedrijven en bijdragen tot draagvlak voor meer duurzaam gedrag.

In dit infoblad zal je bij verschillende artikelen staande icoontjes vinden. Deze duiden op de ontwikkelingsdoelstelling waartoe de inhoud van het artikel aan gekoppeld is.

14. SDG-icoontjes

Plaats SDG-icoontjes bij de artikelen in je gemeenteblad, zoals in Sint-Truiden. Zo raken de burgers vertrouwd met de SDGs en is er een directe link met de werking van je gemeente. Maar er zijn uiteraard nog mogelijkheden. De sprekers op de Trefdag 2017 van VVSG linkten bijvoorbeeld de bijpassende SDG-icoontjes aan hun presentaties.

Meer info: download de individuele logo's in het Nederlands, Engels en Frans op <https://www.sdgs.be/nl/bronnen/logos>

15. De SDGs op je website

Informeer je inwoners over de SDGs en wat je gemeente doet om ze te realiseren via de gemeentelijke website, zoals in Kortrijk.

Duurzame ontwikkelingsdoelen Een plan om onze planeet leefbaar te houden

In september 2016 stuurden de 193 landen van de Verenigde Naties 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen goed. Met dit plan willen deze landen tegen 2030 een aantal uitdagingen waar onze wereld mee kampt, aanpakken.

DE UITDAGINGEN

De ontwikkelingsdoelstellingen worden ook Sustainable Development Goals of SDG's genoemd. Zij vormen de opvolging van de Millenniumdoelen (MDG's).

Op de wereldwijd bestaande problemen (honger, armoede, gezondheid) wordt steeds meer aandacht gegeven. Dit wordt ondersteund door de Verenigde Naties. De Verenigde Naties hebben samen met andere landen een plan gemaakt om de wereld leefbaar te houden tot 2030. Dit plan wordt ook wel de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen genoemd.

WAT IS DOEL?

Wat de wereldwijde uitdagingen wordt aangepakt om te zorgen voor iedereen met duurzame ontwikkeling samen te brengen. Het is een groot belang dat alle landen en mensen wereldwijd aanpakken.

Dit is het doel van deze doelstellingen. Het is een plan om de wereld leefbaar te houden tot 2030. Dit plan wordt ook wel de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen genoemd.

Wat zijn de doelen, met een lijst van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

De 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen worden ook wel de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen genoemd. Dit plan wordt ook wel de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen genoemd.

De 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen worden ook wel de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen genoemd. Dit plan wordt ook wel de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen genoemd.

Beleidsplan op de weg naar de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

De 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen zijn de kern van de duurzame ontwikkeling. Het is een plan om de wereld leefbaar te houden tot 2030. Dit plan wordt ook wel de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen genoemd.

Vanaf links: Gemeenteraad, Waterleiding, Waterleiding, Waterleiding

16. SDG-artikels

Het VVSG-tijdschrift 'Lokaal' focust elke maand op een andere SDG. Met concrete voorbeelden van gemeentelijke vertaling per SDG op 3 niveau's (intern binnen de gemeentelijke organisatie, lokaal in de gemeente en internationaal) illustreert de VVSG dat de SDGs geen ver-van-mijn-bed-show zijn. Ook lokale besturen informeren hun inwoners over de SDGs met artikels in hun gemeenteblad. Het artikel links komt uit het gemeenteblad van Tiel.

Elke druppel telt! Toegang tot proper water en sanitair voor iedereen

De wereld kan zonder onafhankelijke toegang tot de juiste toegang tot water en sanitair niet. Daarom moet er nu maatregelen worden genomen om de toegang tot water en sanitair voor iedereen te verbeteren. Dit kan door investeringen in waterleiding en sanitair voor iedereen te verbeteren.

Lokale gemeenten en waterleiding
Waterleiding is een van de belangrijkste diensten die een gemeente kan aanbieden. Het is een dienst die iedereen nodig heeft om te kunnen leven. Daarom moet er nu maatregelen worden genomen om de toegang tot water en sanitair voor iedereen te verbeteren. Dit kan door investeringen in waterleiding en sanitair voor iedereen te verbeteren.

17. SDG-ambassadeurs

Wereldwijd zijn talloze SDG-ambassadeurs actief. Zij creëren bewustzijn en engagement voor de Agenda 2030.

Koningin Mathilde treedt op als SDG-ambassadrice van de Verenigde Naties. Maar ook lokaal zijn er heel wat SDG-ambassadeurs die in hun gemeente over de SDGs praten, spreken, debatteren en tot actie aanzetten.

Het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling selecteert sinds 2017 elk jaar een aantal 'SDG-Voices'. Zij informeren de mensen over de SDGs, maar zetten ook aan om zelf de handen uit de mouwen te steken met allerlei inspirerende initiatieven. Alle gekozen organisaties kunnen door hun werk in het verleden een geloofwaardig palmares op het vlak van duurzame ontwikkeling voorleggen en kennen de SDGs als hun broekzak. Ze zijn dan ook de ideale ambassadeurs om de SDGs te vertalen naar concrete acties en initiatieven. In 2017 was onder andere de Stad Gent SDG-Voice, in 2018 is ook de VVSG er bij!

Meer info: een volledig overzicht van de SDG-Voices en hun initiatieven vind je op <https://www.sdgs.be/nl/sdg-voices>.

De SDG voices 2018

A photograph of Wim Dries, the chairman of the VVSG and mayor of Genk, sitting at a wooden table outdoors. He is wearing a dark suit jacket over a light blue shirt and has a colorful SDG pin on his lapel. He is gesturing with his hands while speaking to another person whose back is to the camera. The background shows green foliage and a wooden fence.

**VVSG-voorzitter en
burgemeester van
Genk Wim Dries
draagt de SDG-pin.**

De SDGs in de stedenband. Bergrivier, de Zuidafrikaanse partnergemeente van Heist-op-den-Berg licht de SDGs toe.

DE SDGS IN JE HANDELEN

18. SDG-infosessie en -workshop

Om de kennis over de SDGs te vergroten, kan je toelichtingen geven en workshops organiseren. Toon hierbij duidelijk de link tussen de SDGs en het lokale bestuur. Je kan gebruik maken van de basispowerpoint en de cirkeloefeningen van de VVSG.

Meer info: download de basispowerpoint op www.vvsg.be/sites/sdgs

19. SDG-cirkeloefening

Met de VVSG-cirkeloefeningen kan je bestuursleden, ambtenaren, adviesraden en anderen interactief begeleiden in een analyse van hoe de eigen gemeente al bijdraagt, maar ook hoe ze nog meer kan bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen. Dit is een ideale methodiek om mensen te laten kennismaken met de SDGs. Je kan de oefening ook gebruiken bij het opstellen van de gemeentelijke omgevingsanalyse of het administratief memorandum.

Meer info: download de cirkeloefeningen en bijhorende handleidingen op www.vvsg.be/sites/sdgs

20. SDG-babelbox

Een tafel, 2 stoelen en kaartjes met prikkelende vragen over de SDGs. Meer is er niet nodig om inwoners te laten nadenken en discussiëren over de SDGs. De stad Dilsen-Stokkem installeert deze 'SDG-babelbox' op buurtfeesten, maar waarom niet op de lokale markt, een festival of een ander evenement?

Meer info: Stad Dilsen-Stokkem,
Dymphi.Savelkoul@dilsen-stokkem.be

21. SDG-subsidiereglementen

Verschillende gemeenten namen de SDGs op in hun subsidiereglementen voor internationale samenwerking. Onder meer Aalst, Koksijde, Geel en Kortrijk doen dat al. Organisaties moeten in hun aanvraag aantonen dat hun project bijdraagt aan de SDGs. De SDGs kunnen natuurlijk ook perfect opgenomen worden in andere gemeentelijke subsidiereglementen, zoals voor jeugd, cultuur en sport.

Meer info: contacteer de Dienst Internationaal van de VVSG

Art. 3 – Criteria

3.1 Criteria werkingssubsidie

Om in aanmerking te komen, moet de aanvragende 4de pijler-organisatie aan volgende verplichte criteria voldoen:

- Informeren, sensibiliseren en/of aanzetten tot verantwoord wereldburgerschap;
- Betrokkenheid van andere (Koksijde) verenigingen/beogen;
- Op een bewuste, actieve manier een Noord-Zuid link leggen;
- **Relief de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs 17) nastreven;**

IN TE VULLEN INDIEN U EEN SUBSIDIE AANVRAAGT VOOR EEN PROJECT DAT BIJDRAAGT AAN DE REALISATIE VAN DE DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN - deze subsidie kan aangevraagd worden door zowel een **Geelse** afdeling van een erkende NGO als een **Geels vierdepijlerinitiatief**.

22. Duurzaamheidstips

Verbeter de wereld vanuit je luie zetel! In de 'Lazy person's guide to saving the world' geeft de Verenigde Naties tips om met kleine inspanningen grote stappen te zetten richting duurzame wereld. Ook steden en gemeenten geven hun inwoners handige duurzaamheidstips via hun nieuwsbrief, website en sociale media.

Meer info: ontdek tal van tips op www.un.org/sustainabledevelopment/takeaction/ en op webshop.west-vlaanderen.be.

23. SDG-uitdagingen

In 2017 daagde de Stad Gent 5 andere steden uit met een opdracht die gelinkt was aan de SDGs. Met deze campagne maakte de Stad Gent, die in 2017 verkozen werd als 1 van de 8 'SDG-Voices' van België, de SDGs bekend bij het brede publiek.

Meer info: www.ookmijn.stad.gent/sdguidagingen

24. GPS-spel 'Missie 2030'

In een wirwar van straatjes ontdek je met dit GPS-spel de stad vanuit een duurzaamheidsperspectief. Ieder team krijgt een tablet in handen en neemt het tegen mekaar op met vragen en opdrachten op verschillende locaties in de stad. Waar vind je een verpakkingsvrije winkel, waar kan je werkinstrumenten huren? Enkel met meer duurzame ontwikkeling kunnen we de wereld redden. Het wordt een race tegen de klok en tegen elkaar! Een echte aanrader voor jeugdbewegingen, middelbare scholen en verenigingen, maar evengoed tijdens een personeelsuitstap, vrijgezellenfeest, teambuilding of gewoon met vrienden of familie. Dit unieke stadsspel werd ontwikkeld door 11.11.11 in samenwerking met de Provincies Antwerpen, West-Vlaanderen en Limburg.

Meer info:

- Het duurt 3 uur
- Het spel werd ontwikkeld voor volwassenen, maar vanaf 16 jaar kan het zeker ook.
- Kostprijs: Limburg: 40 euro per groep / West-Vlaanderen: 50 euro per groep.
- Max. 30 personen
- Reservaties Limburg (Neerpelt, Bilzen, Genk, Hasselt, Sint-Truiden): www.laatjestrickenvoordewereld.be
- Reservaties West-Vlaanderen (Kortrijk, Oostende, Brugge): www.iedereenmondiaal.be/west-vlaanderen

©FUNKEY

**IEDEREEN
MONDIAAL**

**LAATJE
STRIKKEN
VOOR DE WERELD**

©FUNKEY

25. SDG-enquête 'My World 2030'

Met de 'My World 2030 enquête' peilt de Verenigde Naties naar de kennis en het bewustzijn over de SDGs. De enquête vraagt ook welke zes van de 17 doelstellingen een directe zorg zijn en of de situatie van deze zes beter, gelijk gebleven of verslechterd is de afgelopen 12 maanden.

Meer info: about.myworld2030.org

26. SDG-broodzakkenactie

Berlaar zal in de loop van 2018 een SDG-broodzakkenactie uitrollen. Het concept is simpel: inwoners krijgen bij deelnemende bakkers telkens een broodzak met een SDG erop geprint. De SDG-broodzakken kan je vervolgens bij de lokale wereldwinkel inruilen voor een prijs.

Meer info: Gemeente Berlaar,
Eva.Keirsmakers@Berlaar.be

27. SDG-app

Ontdek de laatste nieuwtjes en cijfers over de doelstellingen en blijf op de hoogte van alle acties en initiatieven via deze SDG-app! Je kan ook zelf je actie aanmaken en delen met vrienden en collega's.

Meer info: download de app 'SDGs in Action' op je smartphone of via www.sdgsinaction.com

Hoogstraten en de SDGs.

DE SDGS IN BEELD IN JE GEMEENTE

28. SDG-animatiefilmpje

De Stad Hoogstraten speelt het animatiefilmpje van de VVSG in een loop af op de schermen in het stadhuis.

Meer info: bekijk het animatiefilmpje op www.vvsg.be/sites/sdgs

29. SDG-raamstickers

Versier de ramen van je kantoor met SDG-raamstickers en laat iedereen zien dat je de SDGs steunt! De vrolijke kleuren trekken meteen de aandacht van bezoekers. Zowel de stad Hoogstraten als de VVSG gebruiken de raamstickers in de eigen gebouwen, maar ook op evenementen.

Meer info: contacteer de Dienst Internationaal van de VVSG

30. SDG-laptopstickers

Om jezelf en anderen dagelijks te herinneren aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, kan je SDG-stickers op je laptop klevén. De Hogeschool West-Vlaanderen doet dit al.

31. SDG-kubussen

Deze stand met informatieve kubussen, ontwikkeld door de Provincie Antwerpen, sensibiliseren over de 17 doelstellingen met tekst en beeld. Elk van de kubussen belicht een SDG: het bijhorende icoontje, een mooie en toepasselijke foto, maar ook uitleg en tips om met de SDGs aan de slag te gaan, zowel voor burgers als voor gemeentebesturen.

Meer info: De Provincie Antwerpen leent de stand uit om tijdelijk opgesteld te worden op bijvoorbeeld een evenement. Meer info via jo.lambin@provincieantwerpen.be.

32. SDG-tegels

Om de SDGs zichtbaarder te maken binnen je gemeente, kan je de SDG-logo's in het groot afdrucken. Maak hiermee leuke foto's die je kan verspreiden via je interne en externe communicatie.

Meer info: contacteer de Dienst Internationaal van de VVSG

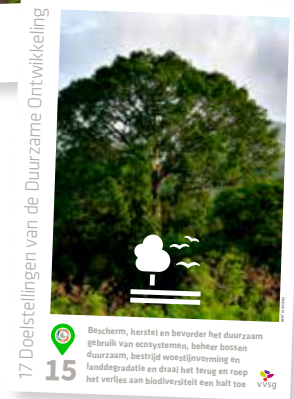
Evergem kiest voor de SDGs, ook Sint-truiden.

33. SDG-posters

SDG-posters in alle maten en kleuren zijn de ideale manier om collega's en inwoners warm te maken voor de 17 SDGs. VVSG ontwikkelde 17 SDG-posters en 1 overzichtsposter.

Meer info: download de posters op www.vvsg.be/sites/sdgs. De Gemeente Etterbeek heeft de posters afgedrukt op forex-platen en stelt deze ter beschikking van andere lokale besturen, internationalesolidariteit@etterbeek.be

17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

34. Rosita de SDG-reus

Rosita - Roosje in het Nederlands - symboliseert het antwoord op de uitdagingen waar de wereld voor staat. Dat antwoord is een gezamenlijke inspanning om de SDGs te realiseren. De reus werd gemaakt door Evergemse scholen en kinderen onder begeleiding van de Ecuadoriaanse kunstenaar Pablo Sanaguano in het kader van de Evergemse stedenband met Guaranda (Ecuador).

Meer info: Gemeente Evergem,
Lize.Decorte@evergem.be

35. De SDGs in virtual reality

Ervaar het leven in een vluchtelingenkamp in Jordanië, kom terecht in de ravage van een aardbeving in Nepal of plaats jezelf in de schoenen van een jonge vrouw in Liberia die middenin een Ebola-epidemie weeskinderen helpt. De virtual reality films die de Verenigde Naties ontwikkelde, geven een diepgaand inzicht in het leven van mensen die geconfronteerd worden met de meest complexe ontwikkelingsuitdagingen. Tegelijkertijd tonen ze aan dat dringend actie nodig is om de SDGs te realiseren en deze mensen een betere toekomst te geven.

Meer info: www.unvr.sdgactioncampaign.org

36. SDG-fotoreeks

UNDP Zweden lanceerde in juli 2017 een fotoreeks over hoe mensen bijdragen aan de SDGs (Humans of MY World). De tentoonstelling creëert bewustzijn, inspireert en zet aan tot actie. De verhalen werden verzameld via directe contacten, maar ook via een oproep op sociale media.

Meer info: www.sdgactioncampaign.org

37. SDG-stripped verhalen

Hoe kunnen we van onze gemeente én de rest van de wereld een duurzame, solidaire plek maken? Over die vraag doet de strip 'Wereldgem' zijn lezers nadenken. De SDGs zijn de rode draad doorheen het stripverhaal, dat tot stand kwam dankzij een samenwerking tussen de gemeente Evergem en de Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking. De tekeningen zijn van de hand van de Ecuadoriaanse kunstenaar Pablo Sanaguano. Ook het stripverhaal 'The planet and the 17 goals', getekend door Margreet de Heer in opdracht van Comics United Nations, laten de jongsten met duidelijke tekeningen en eenvoudige informatie kennismaken met de SDGs.

Meer info: Gemeente Evergem, Lize.Decorte@evergem.be. 'The planet and the 17 goals' kan je downloaden op www.margreetdeheer.com

38. SDG-trein (Belarus)

Belarus legde in oktober 2015 een speciale SDG-trein in: de UN70 Belarus Express. Duizenden bezoekers – jong en oud – konden langs het meerdaagse parcours zowel op als naast de trein genieten van lezingen, workshops, concerten, flashmobs, kookactiviteiten en meer. De commissievoorzitters van de langs het parcours gelegen regio's ondertekenden bovendien een SDG-engagementsverklaring. De trein kan als voorbeeld dienen om een tram of bus door je gemeente te laten rondrijden.

Meer info: www.un.org/sustainabledevelopment

16
VRIJHEID VAN
SCHRIJVEN EN
MEDIË

4
Kwaliteit van
opvoeding

15
Levenswijze op
aarde

2
Netto-energie

6
Schone water en
sanitatie

7
Betrouwbare
energie

10
Maatschappelijke
gelijkheid

12
Duurzame
consumptie en
productie

9
Duurzame
industrie, innovatie
en infrastructuur

8
Sterk en
economisch groei

1
Een
gezond
mens

17
Partnerschap
voor
doelstellingen

10
Maatschappelijke
gelijkheid

13
Duurzame
ontwikkeling

14
Levenswijze op
aarde

3
Goede
werkgelegenheid
en
economische
groei

11
Duurzame
gemeenschappen
en
stadelijke
ontwikkeling

De SDGs in Harelbeke.

DE SDGS OP JE EVENEMENTEN

39. Wereldfeest met SDG-spel

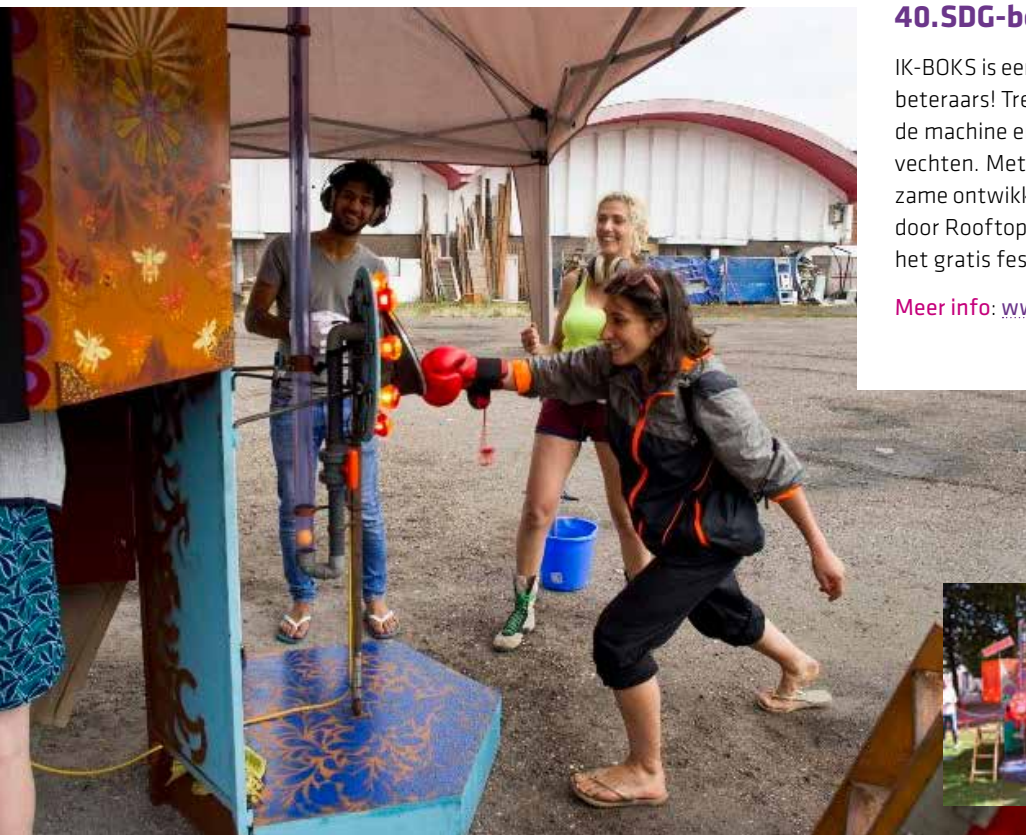
De Dag van het Park in De Pinte stond helemaal in het teken van wereldburgerschap. De SDGs konden dan ook niet ontbreken. Alle standhouders gingen na met welke SDGs hun werking gelinkt is, plaatsten de logo's van deze SDGs bij hun standje en gaven tekst en uitleg aan bezoekers. Een speelkaart met allerlei opdrachten bracht de kinderen spelenderwijs tot bij de standjes. Bij het standje van Damiaanactie gooiden de kinderen met SDG-dobbelstenen. Konden ze de link leggen tussen de SDG die ze gegooid hadden en de werking van Damiaanactie, dan kregen ze een stempel op hun speelkaart, die ze later konden inruilen voor een drankje.

Meer info: Informatie over de Dag van het Park vind je op www.depinte.be/dagvanhetpark.aspx.

De dobbelstenen (en heel wat ander educatief materiaal) kunnen ontleend worden bij Kleur Bekennen:

www.kleurbekennen.be

40. SDG-boksautomaat

IK-BOKS is een kermisautomaat voor toekomstige wereldverbeteraars! Trek een bokshandschoen aan, geef een dreun op de machine en de wijzer bepaalt een doelstelling om voor te vechten. Met een vingerafdruk wordt de belofte voor duurzame ontwikkeling bezegeld. De boksstand werd ontwikkeld door Rooftoptiger voor 11.11.11 en voor het eerst gebruikt op het gratis festival Sfinks Mixed in Boechout, juli 2017.

Meer info: www.rooftoptiger.com

41. Interactieve SDG-tentoonstelling

De Provincie West-Vlaanderen ontwikkelde de SDG-tentoonstelling 'Under Construction'. Op een laagdrempelige en interactieve manier geeft deze tentoonstelling info over de SDGs. Ze is gericht naar groepen zoals scholen, bibliotheken, festivals en bezoekerscentra. Je kunt deze tentoonstelling gratis ontlene n óf je kan ze zelf namaken! Er zijn voorbeelden uit de praktijk, een selfie-spiegel, twisterspel, quizvragen, buitenmaatse strandstoelen, ...

Meer info: www.west-vlaanderen.be/underconstruction

42. SDG-voetbalgoal

Deze installatie trekt gegarandeerd de aandacht! De goal symboliseert de doelstellingen, de bal de wereld en de vlam zegt ons dat we die wereld moeten koesteren. De SDG-goal was voor het eerst te zien op het wereldfeest in Herent en staat nu in de wachtzaal van het gemeentehuis.

Meer info: Gemeente Herent, Bernard.Dumoulin@herent.be

43. SDG-visspel

Wie hengelt er nu niet graag op de lokale kermis, het festival of de markt? De inwoners van Herent waagden maar wat graag hun kans. Iets opgevist? Kijk dan snel naar jouw SDG-vraag en win een prijs!

Meer info: Gemeente Herent, Bernard.Dumoulin@herent.be

44. SDG-tijdcapsule

De VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) trekt door het land met een 'Tijdcapsule' waarin persoonlijke wensen, dromen en ideeën voor het jaar 2030 worden verzameld. Centraal staat de vraag: Hoe wilt u dat onze wereld er uitziet binnen 15 jaar? De komst van de Tijdcapsule wordt gekoppeld aan een evenement rond de SDGs of er wordt samengewerkt met scholen. Leerlingen krijgen les over de SDGs en nemen deel aan een 'selfie actie': ze kiezen een doel dat ze belangrijk vinden en nemen een selfie. Burgemeesters en wethouders komen samen met leerlingen, inwoners, lokale organisaties en ondernemers om hun wensen voor 2030 in de Tijdcapsule te stoppen. VNG ondersteunt de gemeente in de communicatie over dit unieke foto- en persmoment. De Tijdscapsule zal na de rondreis door het land op een zichtbare plek worden tentoongesteld.

Meer info: www.vng-international.nl, zoek Informatiepakket bij de Tijdcapsule

45. SDG-vlaggetjes

In Hoogstraten brengen SDG-vlaggetjes kleur in het straatbeeld én wekken ze de nieuwsgierigheid van de inwoners. Ideaal om festivals, straatfeesten, recepties, markten en andere festiviteiten op te fleuren. Of hang ze gewoon op in het gemeentehuis.

Meer info: Stad Hoogstraten, Hilt.Rigouts@hoogstraten.be

46. SDG-poefjes

De SDG-poefjes zijn razend populair. Ze waren te zien op de European Development Days, maar intussen hebben de VVSG en heel wat Vlaamse steden en gemeenten hun eigen SDG-poefjes (Gent, Kortrijk, Halle, Brugge, Zoersel, Bornem, Oostkamp, Hasselt, Harelbeke, Sint-Truiden, Tienen en de Provincie Antwerpen). De afmetingen zijn 50x50 cm. De hoezen kan je eraf halen en wassen. Je kan de poefjes personaliseren met het logo van je gemeente.

Meer info: contacteer de Dienst Internationaal van de VVSG.

47. SDG-festivalkussens

Deze unieke SDG-festivalkussentjes sensibiliseren festivalgangers wanneer ze tijdens of tussen de optredens door even uitrusten. De organisatoren van het Wereldfeest in Herent drukten de SDG-logo's op juten zakken die vervolgens over kussens werden getrokken. Of hoe je op een originele, goedkope manier mensen nieuwsgierig maakt naar de SDGs.

Meer info: Gemeente Herent,
Bernard.Dumoulin@herent.be

48. SDG-banners

Hang deze banners op aan het onthaal van je gemeente en maak de SDGs zichtbaar voor personeel en bezoekers.

Meer info: download de ontwerpen van de banners op www.vvsg.be/sites/sdgs. Zo kan je het logo van je gemeente in de banner verwerken.

49. Interactieve banner 'Ik omarm de SDGs'

Omarm de SDGs! Steek je hoofd en armen door de banner, neem een foto en deel hem op sociale media. Met de interactieve fotobanner die VVSG ontwikkelde, laat je letterlijk zien dat je de SDGs in je armen sluit. En het is nog grappig ook!

Meer info: download het ontwerp op www.vvsg.be/sites/sdgs. Zo kan je het logo van je gemeente in de banner verwerken.

50. SDG-wiel

Het SDG-wiel is de perfecte aanleiding voor een fotomoment. Samen bijdragen aan de SDGs, daar draait het om. Zowel de VVSG als gemeenten in Vlaanderen en in het buitenland gebruiken het SDG-wiel op evenementen. Op de nieuwjaarsreceptie van de Stad Harelbeke, bijvoorbeeld, was het SDG-wiel alvast een succes!

Meer info: download het ontwerp op www.vvsg.be/sites/sdgs.

REDACTIE

VVSG Internationaal

FOTOGRAFIE

VVSG Internationaal, tenzij anders vermeld

VORM

Ties Bekaert,
VVSG communicatiedienst

Vereniging van Vlaamse
Steden en Gemeenten
Paviljoenstraat 9
1030 Brussel
www.vvsg.be
www.vvsg.be/sites/sdgs

DISCLAIMER

Deze publicatie is in de eerste plaats een werk van VVSG. De Vlaamse overheid en de federale overheid zijn in geen geval verantwoordelijk voor de inhoud ervan.

Vlaanderen
verbeelding werkt

België
partner in ontwikkeling